

Száz éve született dr. Kocsis Sándor Miksa, az első „vidéki” onkológiai osztály alapító főorvosa

Kocsis Sándor Miksa Dunavescsén, 1917. október 12-én született. Tanulmányait a Pázmány Péter Tudományegyetem Orvostudományi Karán végezte. Diplomaszerezése (1942) után röviddel, 1943-ban, a keleti frontra került. Hadifogolyként három és fél évet Kijevben mint orvost foglalkoztattak. 1947-ben hazakerült, így beke-
rült mint „díjtalan gyakornok” az Eötvös Loránd Rádium és Röntgen Intézetbe (Bakács téri Kórház, később Országos Onkológiai Intézet). A „*sugaras eljárások szakorvosa*” címet 1951-ben szerezte meg. Ezt követte a szombathelyi szolgálat.

Hazánkban a szervezett rákellenes küzdelem, *Wald Béla* javaslatára, az onkológiai hálózat kialakítási tervével 1949-ben indult el. A kezdeti célkitűzésekben öt vidéki területi onkológiai intézet megszervezése szerepelt, és ezek között Szombathely neve is felmerült. Így az „első ötéves terv”-ben Miskolc, Debrecen, Szeged és Pécs mellett Szombathelyen kívántak onkológiai osztályt kialakítani. Az osztály születésénél még *Pető Ernő*, az akkori kórházigazgató és munkatársai babáskodtak, jelesül *Hutás Imre* radiológus főorvos, hiszen Szombathelyen rendezték 1948-ban a rák gyógyításával foglalkozó első radiológiai vándorgyűlést.

1951 júliusában vidéken elsőként *dr. Kocsis Sándor Miksa* kapott megbízást a 36 ágyas osztály megszervezé-

sére, amelynek feladata lett Vas megyén túl a Győr-Sopron-Moson, Zala és Veszprém megyei sugárterápiás kezelést igénylő daganatos betegek ellátása. Ez időtől „*Nyugat-dunántúli Területi Onkológiai Decentrum*” néven működött az osztály. Kocsis főorvos úr csaknem a semmiből szervezett egy nagy forgalmú onkológiai osztályt és sugárterápiás központot, majd példászerűen kialakította az *Északnyugat-magyarországi Onkológiai Régiót*. Négy hónappal később az onkológiai osztály már rádiumos műtővel, trezorral, rádiumtubulusokkal és -tütkkel is rendelkezett. Évente 400–500 rádiumtűzdelést (bőr-, ajak-, szájüregi, vulvatomorok) és 300–400 üregi rádiumkezelést (méh, hüvely) végeztek. Nagy jelentőségű volt 1969-ben a Gravicert típusú telekobaltkészülék, és minőségi előrelépést jelentett később a kanadai gyártmányú Theratron 780 kobaltágyú beszerzése.

A főorvos úrnak köszönhetően már a nyolcvanas években megszervezték az egész Vas megyére kiterjedő nőgyógyászati citológiai ráksűrítő vizsgálatokat és a pozitív esetek definitív kezelését. Személyéhez köthető, hogy vidéken, Szombathelyen 1976-ban állították üzembe az akkori legkorszerűbb Siemens mammográfias készüléket, amely második volt hazánkban a „valutát termelő” szombathelyi üzemek – alapvetően a LATEX – anyagi támogatásával.

A főorvos úr rendszeresen megjelent a sikertelenül kezelt betegek boncolásán. A tanulságokat *Rombányi Györggyel*, a később híressé pécsi patológusprofesszorral és munkatársaival értékelték. Ötvennyolc közleményben számolt be tapasztalatairól. Átfogó munkája volt „*A gyakorló orvos onkológiája*” című könyv szerkesztése, amely oktatókórházi törekvéseinket és azok elfogadását is meggyőzően példázza. Alapító tagja volt az Onkológiai Szakmai Kollégiumnak. Kocsis főorvos érdeme, hogy már az ötvenes években jól szervezett onkológiai gondozó működött Szombathelyen, és jelentős volt az epidemiológiai munkássága is. A daganatos betegek bejelentése és nyilvántartása országosan Szabolcs megye mellett Vas megyében volt a legjobb. Ennek eredményeként az UICC (Nemzetközi Rákregiszter) által szerkesztett, az akkori világ rákos betegeinek epidemiológiai viszonyait bemutató vaskos kötetben Magyarországot két megye (Vas és Szabolcs) reprezentálta. Jó kapcsolatot alakított

ki a Bécsi egyetem Kísérleti Onkológiai Intézetével, *Wrba professzorral*, és az akkori Jugoszlávia szakembereivel. Így jöttek létre a határ három oldalán párhuzamosan végzett onkológiai epidemiológiai vizsgálatok.

A daganatos betegek megfelelő szintű ellátása csak a társszakmák együttműködésével lehetséges. A főorvos úr kezdeményezésére már az '50-es években kórházunkban működött az emlő-, később a nőgyógyászati, majd a sztomatoonkológiai team, messze megelőzve az országos kezdeményezéseket.

A nagy hazai és nemzetközi tiszteletnek örvendő főorvos 1983-ban, saját kérésére vonult nyugállományba.

Érdemei elismeréseként 1979-ben Krompecher-emlékérmet kapott, majd később (2004) Dr. Vass József-emléklapoktában részesült (posztumusz). Élete végéig dolgozott. A sors fintora, hogy abban a betegségben halt meg 1999-ben Szombathelyen, ami ellen egész életében küzdött. A hálás utókor 2004 májusában kórházunkban emlékülést rendezett. Születésének 100. évfordulóján tisztelgünk dr. Kocsis Sándor Miksa emléke előtt.

Horváth Boldizsár dr.

NOTA

Új fejlesztés az egészségügyben dolgozók, tanulók részére!

A magyar nyelvű szakirodalmi keresőszolgáltatás

Mi a NOTA?

Napivizit Orvosi Tudástár Alkalmazás

Mit tud a NOTA portál?

Megkönnyíti a magyar nyelvű szakirodalmi források keresését.

Eszköztől függetlenül, akár okostelefonról, a betegágy mellett állva is használható.

Miben kereshet a NOTA-val?

Az Akadémiai Kiadó folyóirataiban: Orvosi Hetilap, Magyar Sebészet, Mentálhigiéne és Pszichoszomatika.

Más kiadók magyar nyelvű szakfolyóirataiban: pl. Lege Artis Medicinae, Hypertonia és Nephrologia, Ideggyógyászati Szemle.

A hatályos szakmai irányelvekben.

Magyar nyelvű kérdésekre adott angol nyelvű találatokban, a PubMeden.

nota.hu

Amennyiben további információra lenne szüksége, keressen minket elérhetőségeinken:
journals@akademai.hu / hirdetes@akademai.hu

Akadémiai Kiadó

A Wolters Kluwer Csoport tagja

1117 Budapest, Prielle Kornélia u. 21-35. / Telefon: (1) 464-8246
www.akademai.hu / www.akademai.com

AKADÉMIAI KIADÓ